

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради КНУТД

від 22 травня 2024 р., протокол № 10

Голова Вченої ради

Іван ГРИЩЕНКО

Введено в дію наказом ректора

від «31» травня 2024 р. № 162

**Положення про реалізацію права  
на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у  
Київському національному університеті технологій та дизайну**

**1. Загальні положення**

1.1. Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у Київському національному університеті технологій та дизайну (далі – Положення) регламентує процедуру вільного вибору навчальних дисципліни здобувачами вищої освіти Київського національного університету технологій та дизайну (далі – КНУТД, Університет).

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», «Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті технологій та дизайну», «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в Київському національному університеті технологій та дизайну», та інших нормативно-правових актів України з питань освітньої діяльності та нормативних документів Університету.

1.3. Дія Положення поширюється на здобувачів вищої освіти Університету денної, вечірньої, заочної та дистанційної форм здобуття вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

1.4. Вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін створює умови для досягнення ним наступних цілей:

- поглиблення професійних знань в межах обраної освітньої програми та здобуття додаткових професійних компетентностей;
- поглиблення своїх знань та здобуття додаткових загальних і професійних компетентностей в межах спеціальності або споріднених спеціальностей і галузі знань;
- ознайомлення з сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширення або поглиблення результатів навчання за загальними компетентностями.

## **2. Організаційно-методичне забезпечення вибору здобувачем вищої освіти навчальних дисциплін**

2.1. Вибіркові освітні компоненти навчального плану формують індивідуальну освітню траєкторію через вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін, задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб.

2.2. Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, реалізується через індивідуальний навчальний план студента / аспіранта (далі – ІНПС/А). Індивідуальна освітня траєкторія формується здобувачем вищої освіти з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

2.3. Університет, в особі завідувача кафедри, несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються здобувачам вищої освіти для реалізації ними права вільного вибору.

2.4. В освітніх програмах та навчальних планах підготовки здобувачів вищої освіти ( далі – здобувачів у всіх відмінках і числах) передбачено вибір навчальних дисциплін в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).

2.5. Здобувачам вищої освіти пропонуються на вибір навчальні дисципліни з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності:

- внесені до загальноуніверситетського каталогу дисциплін вільного вибору здобувача (далі – каталог ДВВ) Київського національного університету технологій та дизайну для першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти;

- навчальних дисциплін іншого закладу вищої освіти на умовах реалізації права на академічну мобільність та курсів освітніх платформ в рамках реалізації права на неформальну освіту.

2.6. Вивчення дисциплін вільного вибору проводиться:

- на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти – з другого навчального року (третього семестру);
- на другому (магістерському) рівні вищої освіти з першого навчального року (першого семестру). Вибір здійснюється, як правило, при поданні документів про вступ або протягом першого тижня навчання;
- для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – з другого навчального року (четвертий семестр).

2.7. Дисципліни для каталогу вільного вибору здобувача (далі – ДВВ) формуються за загальними для усіх спеціальностей принципами:

- як правило, мають бути однаковими за обсягом кредитів ЄКТС;
- форма контролю для усіх ДВВ є залік;
- ДВВ в навчальних планах, як правило, по 2 дисципліни в семестрі для підготовки бакалаврів плануються в 3–7 семестрах, загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС (крім спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання); для підготовки магістрів – 24 кредити ЄКТС; для підготовки докторів філософії – 12 кредитів ЄКТС у четвертому семестр.

2.8. Для формування каталогу ДВВ кожен факультет / інститут подає до НМЦУПФ Університету перелік дисципліни та їх опис у вигляді силабусів, як правило, до 01 листопада щорічно. Дисципліни повинні враховувати різний рівень фахової підготовки здобувачів та включати дисципліни за кожним рівнем вищої освіти, що забезпечується кафедрою.

2.9. Навчальні дисципліни, які запропоновані для вибору, формуються навчально-організаційним відділом НМЦУПФ у Каталог дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти, який затверджується наказом ректора на навчальний рік та розміщується для ознайомлення студентів на сайті Університету у розділі «Інформаційний пакет ЄКТС. Каталог дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти».

2.10. Процедура вибору навчальних дисциплін включає наступні етапи:

2.10.1. Перший етап – ознайомлення здобувачів із порядком, термінами і особливостями запису та формування груп для вивчення ДВВ в Університеті, а також із їх переліком. Надання кваліфікованих консультацій щодо формування ІНПС/А, його реалізації протягом всього періоду навчання покладається на куратора та заступника декана / директора інституту / керівника міжнародного інституту аспірантури і докторантури.

2.10.2. Другий етап – ознайомлення з каталогом ДВВ та із силабусами до них на сайті Університету.

2.10.3. Третій етап – вибір дисциплін. Для формування ІНПС/А на наступний навчальний рік здобувачі, ознайомившись із каталогом ДВВ, як правило, до 30 квітня поточного навчального року зобов'язані зробити вибір дисциплін через Автоматизовану систему управління освітнім процесом КНУТД (АСУОП КНУТД) або, у порядку виключення, подати до деканату / інституту заяву щодо вивчення тих чи інших дисциплін вільного вибору у наступному навчальному році. Форма заяви наведено в додатку до цього Положення. Здобувачі ступеня «доктора філософії» обирають навчальні дисципліни, які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження.

2.10.4. Четвертий етап – опрацювання результатів вибору. Як правило, протягом двох тижнів здійснюється формування списків груп здобувачів для вивчення дисциплін вільного вибору в АСУ.

2.10.5. П'ятий етап – коригування результатів вибору здобувачів. Якщо вибір не може бути задоволений з причин, перелічених у пункті 2.11.2., здобувачі зараховуються до груп вивчення навчальних дисциплін за пріоритетністю, зазначеною здобувачем при виборі ДВВ.

2.10.6. Шостий етап – прийняття рішень щодо здобувачів, які не скористалися правом вільного вибору. Відповідно до технічного функціоналу автоматизованої системи управління освітнім процесом КНУТД (далі – АСУ) здобувачі, які не скористалися правом вибору навчальних дисциплін, автоматично зараховуються до списків груп здобувачів для вивчення ДВВ на вільні місця.

2.10.7. Остаточні списки груп здобувачів формуються та розміщуються в АСУ.

2.11. Організація вивчення дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти:

2.11.1. Навчальні групи для вивчення дисциплін вільного вибору, як правило, становлять не менше 30 осіб. Дане обмеження не поширюється на студентів третього (освітньо-наукового) рівня здобуття вищої освіти у разі обрання дисциплін із переліку для третього (наукового) рівнів вищої освіти.

2.11.2. Здобувачу освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» може бути скориговано результати його вибору якщо:

– вивчення навчальної дисципліни обрало менше мінімальної кількості здобувачів для формування групи;

– вибір перевищує максимальну чисельність, встановлену відповідною кафедрою або перевищує максимально допустиму чисельність потоку, зазначених в АСУ. У цьому випадку перевага в першу чергу надається здобувачам, які зафіксували свій вибір раніше.

2.12. Здобувачу ступеня вищої освіти «доктор філософії» може бути відмовлено у реалізації його вибору, відповідно до рішення наукового керівника і запропоновано зробити новий вибір, якщо обрані дисципліни не пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження здобувача.

2.13. З об'єктивних причин здобувач може внести зміни до заявленої ним варіативної складової індивідуального навчального плану на поточний навчальний рік, протягом першого тижня семестру вивчення дисципліни, подавши до деканату факультету / інституту або до Міжнародного інституту аспірантури і докторантури заяву на ім'я декана факультету / директора інституту / керівника Міжнародного інституту аспірантури і докторантури, відповідно.

2.14. Результати вибору здобувача вносяться в ІНПС / А та затверджуються деканом факультету / директором інституту / керівником Міжнародного інституту аспірантури і докторантури відповідно.

### **3. Прикінцеві положення**

3.1. Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у Київському національному університеті технологій та дизайну розглядає та ухвалює вчена рада КНУТД.

3.2. Положення вводиться в дію наказом ректора Університету.

3.3. Зміни та доповнення розглядаються та ухвалюються вченою радою КНУТД і вводяться в дію наказом ректора.

Додаток

Декану факультету \_\_\_\_\_ /  
(назва факультету)

Директору інституту \_\_\_\_\_ /  
(назва інституту)

Керівнику Міжнародного інституту  
аспірантури і докторантури

Студента(-ки) / аспіранта(-ки)  
групи \_\_\_\_\_ курсу \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(прізвище, ім'я та по батькові повністю у родовому відмінку)

## ЗАЯВА

Прошу зарахувати мене на 20\_\_\_\_/20\_\_\_\_ навчальний рік в групу з вивчення навчальної дисципліни вільного вибору:

1. \_\_\_\_\_  
(назва дисципліни)
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_
4. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(дата)

\_\_\_\_\_  
(підпис)

Погоджено / Відмовлено:

Декан факультету / Директор інституту / Керівник Міжнародного інституту  
аспірантури і докторантури

\_\_\_\_\_  
(дата)

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Причина відмови: \_\_\_\_\_  
(заповнюється у разі відмови)

Науковий керівник (для *третього (освітньо-наукового) рівня*)

\_\_\_\_\_  
(дата)

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)